

Jaarverslag 2025

A DOELSTELLINGEN

1. DYNAMISCHE EN KWALITEITSVOLLE ERFGOEDPRAKTIJKEN HOUDEN ERFGOED DUURZAAM

Veel erfgoedverenigingen zijn opgericht in de vorige eeuw. Ze blijven relevant doordat hun erfgoedpraktijken evolueren met de tijd. Histories ondersteunt hen bij deze evolutie op een duurzame, kwaliteitsvolle en pragmatische manier. We bieden laagdrempelig, op maat gemaakt advies over erfgoedpraktijken en -functies. Dit omvat onder meer het Herkennen en verzamelen van erfgoed (1.2), het Behouden en borgen van erfgoed (1.3) en het Onderzoeken van erfgoed (1.4, 3.2, 3.3), met bijzondere aandacht voor digitale transformatie en digitale duurzaamheid (1.5). Met de publicatie van al onze ontwikkelde kennis en adviezen over erfgoedpraktijken moedigen we weer andere erfgoedvrijwilligers aan om hun eigen werking te verbeteren en verduurzamen (1.6). Het aanbod rond Presenteren en toeleiden (2.2) en Participeren (2.3, 2.4) is opgenomen in onze aanpak voor het versterken van erfgoedverenigingen, zoals beschreven in SD2.

1.1. HISTORIES BEANTWOORDT VRAGEN OVER DE CULTUREEL-ERFGOEDWERKING MET EERSTELIJNSADVIES EN DOORVERWIJZINGEN

Erfgoedvrijwilligers en -organisaties kunnen bij ons terecht voor advies over erfgoedpraktijken en organisatorische vraagstukken. We bieden snel en passend eerstelijnsadvies en verwijzen, waar nodig, door naar experts of organisaties binnen ons netwerk. We signaleren daarbij ook structurele noden aan partners. Zo zorgen we ervoor dat hun kennis en hulpmiddelen perfect aansluiten bij de specifieke noden van erfgoedvrijwilligers.

ADVIESVERLENING

Door gericht en toegankelijk advies te bieden, helpen we erfgoedvrijwilligers om hun werking te versterken en met vertrouwen verder te bouwen aan hun erfgoedprojecten. In 2025 verfijnden we onze aanpak. We hebben duidelijk afgebakend wat een adviesvraag onderscheidt van een louter informatieve vraag en vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de beantwoording en registratie ervan.

Om de data beter te analyseren en onze dienstverlening te versterken, werd het interne registratiesysteem voor adviesvragen verder gestroomlijnd. We kijken dan ook uit naar 2026: dan gaat een collegagroep onder leiding van FARO en de landelijke dienstverlenende rollen (LDR) over interne dataverzameling van start.

In 2025 registreerden we **192 adviesvragen**. Het overgrote deel kwam van erfgoedvrijwilligers. Binnen deze groep waren **heemkundige kringen** het sterkst vertegenwoordigd. De vragen van erfgoedvrijwilligers gingen vooral rond **zakelijk beleid, immaterieel erfgoed, onderzoek en metaaldetectie**. Daarnaast ontvingen we ook heel wat vragen vanuit de professionele erfgoedsector, voornamelijk van erfgoedcellen, landelijke dienstverlenende rollen en lokale besturen. Hun vragen focusten vooral op immaterieel erfgoed en vrijwilligerswerking.

PRAKTIJKTIPS OP MAAT

In 2025 hebben we maar liefst **17 nieuwe praktijktips** gepubliceerd op onze website. Deze kant-en-klare adviezen en inspirerende praktijkvoorbeelden helpen vrijwilligers bij concrete uitdagingen. Onderwerpen varieerden van hoe je jouw vrijwilligers kan verzekeren en jongeren kan betrekken tot hoe je omgaat met munitie tijdens metaaldetectie en hoe je online krantenarchieven inzet voor je historisch onderzoek.

AFSTEMMING VAN ONZE DIENSTVERLENING MET ANDERE DIENSTVERLENERS

De kennis en activiteiten van erfgoedvrijwilligers zijn zeer divers. Ze vervullen verschillende erfgoedfuncties rond allerlei soorten cultureel erfgoed en uiteenlopende thema's. Daarom werken we nauw samen met andere thematische en regionale dienstverleners om erfgoedvrijwilligers de best mogelijke ondersteuning te bieden.

De **LDR** kwamen meerdere keren samen om informatie uit te wisselen, onze bijdrage aan de visienota te ontwikkelen en een ontmoeting met de minister voor te bereiden.

- Het **dagelijks bestuur** (waarin onze coördinator zetelt) vergaderde met dat van de erfgoedcellen rond gemeenschappelijke thema's en initiatieven.
- In de schoot van de LDR coördineerden wij een aparte werkgroep rond de **Vlaamse Erfgoeddatabank**. De LDR stemden daar onderling af. Waar nodig gingen vertegenwoordigers ook in overleg met meemoo en vertegenwoordigers van de erfgoedcellen (zie ook OD 1.2).
- In september organiseerden we een contactdag voor de **erfgoedcellen** om toekomstige samenwerking en afstemming te bespreken. Ook de landelijke erfgoeddienstverleners ETWIE en Vlaamse Erfgoedbibliotheken stelden hun werking en plannen voor. Daarnaast werden we door diverse erfgoedcellen apart gecontacteerd om gezamenlijke initiatieven te bespreken.

Tot slot stemmen we onze dienstverlening verder af via diverse netwerken. Binnen de **archieffector** werken we samen met de Werkgroep Privaatrechtelijke Archieven van de VVBAD aan gezamenlijke vormingen. Via het **domeinnetwerk immaterieel erfgoed** versterken we onze expertise en samenwerking op dat vlak.

1.2. HISTORIES LAAT ERFGOEDVERENIGINGEN EN GEMEENSCHAPPEN BEWUSTER OMGAAN MET HUN ERFGOEDCOLLECTIE DOOR HEN TE STIMULEREN TOT VISIEVORMING EN BASISREGISTRATIE

Heel wat erfgoed wordt beheerd, verzameld en bewaard door erfgoedverenigingen, al gebeurt dat niet altijd bewust. Depots raken vol, expertise neemt af wanneer leden stoppen, en erfgoed raakt bedreigd. Tegelijk is er nood aan ruimte voor recenter erfgoed om ook jongere generaties te betrekken en het erfgoed van vandaag vast te leggen.

We helpen verenigingen om bewuster keuzes te maken via waardering, selectie of herbestemming van collecties. Dit gebeurt idealiter op basis van een visie of collectiebeleidsplan, maar dat kan voor vrijwilligers een grote stap zijn. Daarom moedigen we hen aan om te starten met digitale registratie en het opstellen van collectieprofielen, zodat ze inzicht krijgen in wat ze hebben en wat ze willen bereiken.

Daarnaast wijzen we op het belang van landelijke platformen om collecties toegankelijk te maken en standaardisering te bevorderen. Bij registratie in eigen systemen adviseren we om de vindbaarheid, zichtbaarheid en deelbaarheid van collectiegegevens te verbeteren.

COLLECTIEBESCHRIJVING EN VISIEVORMING

De uitdagingen rond collectiebeheer bij erfgoedverenigingen blijven groot. Daarom zetten we jaarlijks, samen met erfgoedcellen, intensieve trajecten op waarin verenigingen van elkaar leren. De deelnemers verdiepen zich in **visievorming, collectieprofielen** en het **verwerven of herbestemmen** van collectiestukken.

In januari rondde een lerend netwerk rond collectiebeleid af, in samenwerking met Erfgoedlab Antwerpen. De deelnemers waren het VolXmuseum, het Bunkermuseum Antwerpen, de Academie voor Mineralogie en het Poldermuseum Lillo. Daarna zetten we een gelijkaardige samenwerking met Erfgoed Haspengouw en Erfgoed Zuidrand op poten, waarbij onder andere Heemkundige Kring Aartselaar, Hoeseltse Geschiedkundige Studiegroep, Koninklijke Kring voor Heemkunde Kontich en Heemkundige Kring Kortesseem deelnamen. Het traject begon met een sessie in het Scouts en Gidsen Museum te Leuven, waar de deelnemers de lessen van eerdere netwerken konden meenemen. Zo proberen we continu **kennis en ervaringen** van vroegere deelnemers te verspreiden.

Tot slot droegen we bij aan het project **Kempencollectie in Kaart**, een initiatief van vier Kempense erfgoedcellen. Dit project actualiseerde de omschrijvingen van 821 erfgoeddeelcollecties van 168 collectiehouders en bracht de noden rond collectiezorg, registratie en depotruimte in kaart. We deelden onze expertise tijdens het traject, maar ook op de slotdag. De Mortsele Heemkundige Kring, die eerder deelnam aan een lerend netwerk, inspireerde de groep met haar ervaringen rond collectiebeleidsplannen.

HERBESTEMMING COLLECTIES

Samen met CAG en ETWIE kwamen we dit jaar tweemaal samen binnen onze focusgroep rond bedreigde collecties, met focus op **erfgoed van grote omvang**. Voor collectiebeherende organisaties is het bijzonder moeilijk om zulk erfgoed op te nemen — het risico op verlies is reëel. We bereiden acties voor om de problematiek breder op de radar te zetten.

OVERLEG, AFSTEMMING, KENNISDELING EN SENSIBILISERING ROND COLLECTIEVE EN LANDELIJKE PLATFORMEN

Een doordachte registratie vormt de basis voor een overzichtelijke en duurzame collectie. Daarom stimuleren we verenigingen om bestaande registratieplatformen te hanteren en ondersteunen we hen bij de overstap naar de nieuwe **Vlaamse erfgoeddatabank**.

In die context namen we deel aan verschillende overlegmomenten met meemoo, LDR en erfgoedcellen. We namen daarbij het voortouw in de onderhandelingsgesprekken. Dat leidde tot de afspraak om in de toekomst zelf als **gebruiker in de databank** te stappen. Zo kunnen we verenigingen zowel financieel als methodisch ondersteunen bij hun registratie-inspanningen. In de loop van 2026 werken we een duidelijk kader uit dat afbakt welke doelgroepen Histories binnen de Vlaamse erfgoeddatabank bedient, hoe die ondersteuning concreet wordt ingevuld en hoe de dienstverlening wordt afgestemd met meemoo, LDR en de erfgoedcellen.

Daarnaast overlegden we met Cultuurconnect over de mogelijkheden voor erfgoedverenigingen om hun bibliotheekcollecties te registreren in het **Eengemaakt Bibliotheekstelsel (EBS)** via een partnerschap met de lokale bibliotheek. Deze inzichten bundelen we in het voorjaar van 2026 in een praktijktip voor verenigingen.

Tot slot organiseerden we een testsessie voor erfgoedvrijwilligers die aan de slag willen met **hetarchief.be** van meemoo, met focus op de digitale krantencollectie. De feedback leverde waardevolle inzichten op en draagt bij aan de verdere verbetering van het platform, onder meer op het vlak van de zoekfunctionaliteit.

BEHOUD EN BEHEER

Voor documentair erfgoed werkten we in 2024 samen met Vlaamse Erfgoedbibliotheeken binnen het project **VIBE**. Tijdens de slotdag in april 2025 werden de bevindingen van de doorlichting van de bewaaromstandigheden van de collecties toegelicht.

De conservering van **metaalvondsten** door vrijwilligers blijft een grote uitdaging. In samenwerking met IOED Erfpunt organiseerden we daarom een tweedelige vormingsreeks over het reinigen en bewaren van metaalvondsten. Vrijwilligers kregen theoretische achtergrond en konden hun kennis meteen omzetten in de praktijk.

Tijdens zoekdagen en vormingen wordt expliciet aandacht besteed aan het correct melden van vondsten bij de **Centrale Archeologische Inventaris (CAI)**. We informeren de doelgroep over het belang van registratie, de geldende procedures en de meerwaarde van meldingen voor archeologisch onderzoek en erfgoedzorg. Al deze initiatieven helpen erfgoedverenigingen om hun collecties bewuster te beheren en toegankelijk te maken voor de toekomst.

1.3. HISTORIES ONDERSTEUNT HET DOORGEVEN VAN FEESTEN, RITUELEN EN SOCIALE PRAKTIJKEN DOOR ERFGOEDGEMEENSCHAPPEN TE BEGELEIDEN BIJ DE ERKENNING EN HET DUURZAAM BORGEN VAN DIT IMMATERIEEL ERFGOED

We spelen een belangrijke rol in het ondersteunen van immaterieel erfgoed, vooral rond feesten, rituelen en sociale gebruiken (UNESCO-domein 3). We begeleiden gemeenschappen bij het opstellen van aanvragen voor de Inventaris Vlaanderen van Immaterieel Cultureel Erfgoed en voor erkenning op de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid van UNESCO. Indien nodig helpen we ook bij erfgoedzorgtrajecten die inspelen op specifieke noden. Hierbij werken we geregeld samen met partners uit het domeinnetwerk, erfgoedcellen en andere organisaties met een werking rond immaterieel cultureel erfgoed.

ERKENNING IMMATERIEEL ERFGOED

In 2025 ondersteunden we, samen met PARCUM en erfgoedcel Brugge, de aanvraag tot erkenning van de **Zeewijding in Zeebrugge** op de Inventaris Vlaanderen van Immaterieel Cultureel Erfgoed. Daarnaast bleven we de aanvraag voor de erkenning van **Norouz** coördineren, in samenwerking met CAG, Huis van Alijn en verschillende erfgoedcellen.

Voor erfgoedgemeenschappen waarvan de praktijk al op de Inventaris Vlaanderen is opgenomen, organiseerden we twee keer open online vraagmomenten rond de **tweejaarlijkse rapportage**. We ondersteunden deze gemeenschappen ook door verschillende rapportages samen voor te bereiden en na te lezen.

Tot slot stonden we in contact met het lokale bestuur van Knokke-Heist, erfgoedcel VARIANT, erfgoed Noorderkempen en erfgoedcel Zuidwest. Zij namen samen met de lokale erfgoedgemeenschap hun eerste stappen richting een officiële erkenning van hun lokale erfgoedpraktijk.

DUURZAME ERFGOEDZORGTRAJECTEN

Met duurzame erfgoedzorgtrajecten ondersteunen we erfgoedgemeenschappen bij het versterken, doorgeven en toekomstgericht borgen van hun tradities. We doen dat door samen te reflecteren, concrete stappen uit te werken en praktische vragen onderweg op te vangen.

Zo keken we samen met koepelverenigingen **Reuzen in Vlaanderen** en de **Federatie van Historische Schuttersgilden** hoe zij hun werking verder toekomstbestendig kunnen uitbouwen. Via overleg met Histories-medewerkers en consultants van Hitch, vertaalden we die oefening naar haalbare en concrete acties. Tussendoor werden ook kleinere administratieve en organisatorische vragen opgevangen en beantwoord.

Ook de duurzame begeleiding van **bloemencorso's** liep verder, met twee overlegmomenten en tussentijdse terugkoppeling in functie van de rapportage voor de Inventaris Vlaanderen. Het netwerk van **jeugdbewegingen in Vlaanderen** werkte op dezelfde manier verder, met ruimte voor uitwisseling en gezamenlijke voorbereiding van een vernieuwde brochure.

Andere koepels, zoals **F.E.N.** en de **Belgische Kermisfederatie**, zetten hun traject op eigen tempo voort, met ondersteuning vanuit Histories waar nodig. Zo hielpen we met de organisatie van de viering van de Belgische Kermisfederatie naar aanleiding van de internationale Unesco-erkenning van de kermiscultuur.

Om erfgoedgemeenschappen breder te inspireren rond toekomstgericht werken, bereidden we tot slot het allereerste **Toekomstatelier** voor (zie 3.1).

SECTOROVERLEG

Zoals elk jaar hielden we een vinger aan de pols met de **koepelverenigingen** binnen het veld van Cultuur van Alledag, zoals Reuzen in Vlaanderen vzw, de Federatie van Historische Schuttersgilden, de Belgische kermisfederatie en F.E.N Vlaanderen. Afhankelijk van de ondersteuningsnoden verschilt onze aanpak.

Naast de koepels houden we rechtstreeks contact met **erfgoedvrijwilligers** binnen domein 3. Enkele voorbeelden:

- Samen met de collega's van erfgoedcel Zuidwest zochten we naar een mogelijke **herbestemming van reuzen** in Bavikhove.
- We volgden het traject van de **Krakelingenworp** en **Tonnekesbrand** uit Geraardsbergen mee op rond de vernieuwde Dierencodex - met CAG en Werkplaats immaterieel erfgoed als begeleiders.
- We stemden af met het Verbond Volkcultuur in de Lage Landen (VLL) voor het onderzoek en de bijhorende brochure rond **bedelzangtradities** in de Kempen en Noord-Brabant. De brochure werd gerealiseerd met de Kempense erfgoedcellen, en wij gaven advies.
- Met het **Limburgs Volkskundig Genootschap** (LVG) werd er sporadisch overlegd over hun plannen en hoe wij hen hierbij kunnen ondersteunen.

Als trekker van Unesco-domein 3 (feesten, rituelen en sociale praktijken) namen we een actieve rol op binnen het domeinnetwerk immaterieel erfgoed. In die hoedanigheid werkten we mee aan de eerste editie van **Van alle domeinen thuis**, die op 4 februari plaatsvond en werd gecoördineerd door Werkplaats immaterieel erfgoed.

De inhoudelijke sessies van de dag kregen vorm dankzij de domeinpartners: Histories, CAG, PARCUM, ETWIE, Bokrijk Vakmanschap & Erfgoed en CEMPER. Vanuit elk werkingsgebied brachten we thema's en vragen aan en gingen we in gesprek met collega's van erfgoedcellen, musea, collectiebeherende instellingen en andere spelers uit het veld. Wij kozen er voor om de **jeugdbeweging** een podium te geven en liet een van de trekkers van de erkenning en de werkgroep het afgelegde traject toelichten.

Daarnaast bleven we ook buiten dit domeinnetwerk in dialoog met partners uit het cultureel erfgoedveld, onder meer via studiedagen en lerende netwerken van FARO, in samenwerking met Werkplaats immaterieel erfgoed. Tot slot zetelt onze ICE-medewerker vanaf 2026 in de **expertcommissie** immaterieel erfgoed.

DATABANKEN VOOR IMMATERIEEL ERFGOED

De immaterieel-erfgoeddatabanken die we van LECA erfdien, zijn al langer geïntegreerd op de Histories-website. Deze beleidsperiode bekijken we hoe we deze instrumenten **toekomstgericht** kunnen inzetten.

In 2025 onderzochten we de meest geschikte manieren om de data open en zichtbaar beschikbaar te maken. Dat leverde een duidelijke keuze op: erfgoeddata gefaseerd ontsluiten via de Wikimedia-platformen, en persoonsgegevens van verenigingen beter integreren in het Verenigingsloket. In 2026 zetten we die keuzes om in de praktijk.

1.4. HISTORIES STIMULEERT NIEUW ONDERZOEK DOOR THEMA'S, BRONNEN EN METHODIEKEN AAN TE REIKEN EN DE RESULTATEN BETER TE ONTSLUITEN

Wij geloven dat iedereen die de geschiedenis van zijn omgeving of familie bestudeert en nieuwe inzichten deelt, bijdraagt aan nieuwe collectieve inzichten en een rijker beeld van ons verleden. Helaas is deze kennis vaak moeilijk vindbaar. Daarom ontsluiten we artikelen, lezingen en particuliere datasets en inspireren we tot nieuw onderzoek.

We begeleiden mensen stap voor stap bij historisch onderzoek, vooral gemeenschappen zonder ervaring of Vlamingen met een migratieachtergrond. Via vormingen, evenementen en publicaties maken we onderzoek toegankelijk en relevant en versterken we de dynamiek binnen erfgoedverenigingen.

Voor ons is iedereen die op eigen initiatief onderzoek doet en kennis deelt een burgerwetenschapper. We brengen academici en vrijwilligers samen via projecten, crowdsourcingplatformen en digitale tools. Wij zorgen voor actuele thema's, zoeken partners, bewaken de kwaliteit van het proces en ondersteunen de (publieks)valorisatie van het onderzoek.

DATABANKEN

In 2025 werd het beheer van de Artikelendatabank, CoDE-x en de Sprekerslijst toegewezen aan een nieuwe collega. Die kreeg de opdracht om ze met een frisse blik te onderzoeken en de synergie tussen de verschillende werkingen te bevorderen.

- **De Artikelendatabank** ontsluit publicaties van erfgoedvrijwilligers op artikelniveau en biedt zo een schat aan informatie voor academische onderzoekers en andere geïnteresseerden. In 2025:
 - Werd de databank grondig opgekuist, waarbij foutieve en dubbele records werden verwijderd.
 - Werd er een duurzame samenwerking opgezet met Heemkunde West-Vlaanderen rond de jaarlijkse uitwisseling van data. In 2026 wordt gekeken of gelijkaardige samenwerkingen kunnen worden uitgebouwd met de andere provinciale koepels.
 - Startten we een verkennend onderzoek naar de technische en inhoudelijke beperkingen van de databank.
 - Werden er meer dan **30.000 nieuwe artikels** beschreven, waarmee het totaal aantal beschrijvingen opliep tot ruim 230.000.
- **CoDE-x** brengt kwetsbare, moeilijk vindbare erfgoeddatasets in Vlaanderen samen en maakt ze doorzoekbaar. Dit stimuleert onderzoek en samenwerking tussen erfgoedvrijwilligers en professionals. In 2025:
 - Startten we een verkennend onderzoek naar de technische en inhoudelijke beperkingen van de databank.
- **De Sprekerslijst** biedt een overzicht van volksculturele lezingen. In 2025:
 - Werden er 14 nieuwe lezingen toegevoegd.

BURGERWETENSCHAPSPROJECTEN

Samen met Lannoo lanceerden we het **Ferrarisproject** ter ere van de 250ste verjaardag van de Ferrariskaarten in 2026. Dit co-creatieve traject brengt erfgoedvrijwilligers uit heel Vlaanderen samen rond dit bijzondere cartografische erfgoed.

Een van de eerste concrete resultaten is een wandelgids in samenwerking met Uitgeverij Lannoo. Twintig vrijwilligers werkten in korte tijd zestien wandelroutes uit met de historische kaart als inspiratie. Na de startmomenten in september, zowel fysiek als online, leverden ze de routes tegen het einde van het jaar op. Naast de auteurs namen ook vrijwillige coördinatoren een deel van de projectondersteuning op zich.

In 2026 voorzien we vormingen die de ervaringen van de 'Ferraris' vrijwilligers aanwenden om onder andere vrijwilligers te versterken bij het maken van wandelroutes.

Daarnaast werkten we in 2025 actief samen met onderzoeksgroepen en collectiebeherende organisaties. We namen daarbij verschillende rollen op: we begeleidden en schoolden vrijwilligers, bewaakten de kwaliteit van participatieve processen en maakten onderzoeksresultaten toegankelijk voor een breder publiek.

We waren partner in meerdere **burgerwetenschapsprojecten**:

- Bij **Outsiders and the law** bleven we het burgerwetenschapsluik ondersteunen; het project werd in mei toegelicht tijdens het online evenement *Familiegeschiedenis vandaag en morgen*.
- **S.O.S. Antwerpen** werd in april afgerond en toonde hoe nieuwe vormen van vrijwilligersparticipatie onderzoek kunnen verrijken.
- Met **WOII-erfgoed in de ik-vorm** zochten we samen met Archiefpunt naar oorlogsdagboeken en bekeken we hoe vrijwilligers deze bronnen kunnen inzetten. Via een webinar en een verdiepende workshop kregen deelnemers handvatten om met deze persoonlijke bronnen aan de slag te gaan én hun resultaten te delen met een ruimer publiek. De workshop werd gegeven in samenwerking met ECRU, Erfgoed Haspengouw en Liberation Garden en was een groot succes.
- Ook binnen **ONTHEEMD – Belgische vluchtelingen van de Eerste Wereldoorlog** ondersteunden we erfgoedvrijwilligers stap voor stap. Samen met het In Flanders Fields Museum begeleidden we hen bij het in kaart brengen van verhalen en materieel erfgoed. In het voorjaar organiseerden we vijf vormingsmomenten verspreid over heel Vlaanderen, met als partners het Rijksarchief, Amsab-ISG en Stad Geel Erfgoed. Het doel? Deelnemers een stevige basis geven om hun onderzoek naar vluchtverhalen te starten. In oktober verkenden we de mogelijkheid om dit onderwerp verder te verdiepen via een lerend netwerk.
- **Namenloket**, een interactief onderzoeksplatform van Variaties, stimuleert vrijwilligers om onderzoek te doen naar eigennamen in Vlaanderen. Tijdens de ontwikkeling van dit platform bewaakten we de meerwaarde en bruikbaarheid voor erfgoedvrijwilligers.
- We blijven op de hoogte van **ontwikkelingen binnen burgerwetenschap** door deel te nemen aan studiedagen, zoals *Van idee tot projectplan. Starten met burgerwetenschap in erfgoed*, of de netwerkdag *Impactmakers. Samen wetenschap laten werken* van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte UGent. Tot slot onderhielden we in 2025 regelmatig informele contacten met het Rijksarchief, een belangrijke onderzoekspartner voor Histories.

VORMING EN UITWISSELING

Naast deze projecten versterkten we de **onderzoeksvaardigheden** van erfgoedvrijwilligers via gerichte vorming en uitwisseling.

- In een webinar over de applicatie Historische Woordenboeken leerden deelnemers efficiënter zoeken en moeilijk leesbare teksten ontcijferen.
- Met de vorming *Leren refereren voor erfgoedvrijwilligers* gaven we deelnemers de tools om correct te verwijzen in hun historisch onderzoek, zodat hun werk ook bruikbaar wordt voor andere onderzoekers.
- We bereidden een nieuwe vormingsreeks voor rond het onderzoeken van de geschiedenis van landlopers in familie- en lokale contexten.

PUBLICATIES

Familiageschiedenis.be, een waardevolle erfenis van Familiekunde Vlaanderen, blijft evolueren. In 2025 werden 40 nieuwe bronbeschrijvingen, 1 nieuw themadossier (*Queeridentiteit door de eeuwen heen*) en 12 verhalen en interviews toegevoegd. Voor 2026 werden nieuwe bronbeschrijvingen en themadossiers voorbereid.

PARTNERSCHAPPEN

We vernieuwden onze samenwerkingsovereenkomst met de **Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience** (EHC), waarmee we erfgoedverenigingen stimuleren om hun periodieke publicaties vrijwillig te deponeren en ze zo breed toegankelijk te maken.

Om de drempel zo laag mogelijk te houden, vergoeden we de portkosten voor het opsturen van publicaties. De Erfgoedbibliotheek zet daar iets tegenover: een gratis rondleiding achter de schermen voor de vereniging. Die voordelen nemen we expliciet op in onze praktijktip over deponering. Daarnaast brachten we in kaart welke erfgoedtijdschriften en jaarboeken al deponeren in de Erfgoedbibliotheek of geregistreerd zijn in onze artikelendatabank — een nuttige basis om gerichter te kunnen ondersteunen.

1.5. HISTORIES STIMULEERT DE DIGITALE TRANSFORMATIE DOOR DE KENNIS EN COMPETENTIES VAN VRIJWILLIGERS AAN TE SCHERPEN

Vrijwilligers ontdekken steeds vaker de meerwaarde van digitale tools, zoals het online registreren van stambomen en collecties, de ErfgoedApp en sociale media. Door een gebrek aan kennis of middelen laten ze soms kansen liggen om dit op een strategische of duurzame manier te doen.

Wij ondersteunen hen in het versterken van hun digitale competenties en stimuleren het gebruik van open en gestandaardiseerde data. We zetten in op gedeelde systemen, digitale innovatie en experimenten die inspireren en sensibiliseren. Onze eigen trajecten, zoals onze databanken, kunnen daarbij als proeftuin dienen.

ADVIES EN BEGELEIDING

We begeleiden Familiekunde Vlaanderen bij de ontwikkeling en uitrol van **Octopus**: een nieuwe website met koepelzoekfunctie die bidprentjes en rouwbrieven van alle afdelingen en regio's samenbrengt op één platform. In 2025 focusten we op de financiële verdeelsleutel en de interne uitrol van dit initiatief.

Een werkbezoek aan Heemkundekring Helmond in Nederland leverde waardevolle inzichten op in **AI-ondersteunde indexering** van bidprentjes - een interessante piste voor toekomstige workflows.

Tot slot beantwoordden we uiteenlopende **adviesvragen over digitale thema's**: van het gebruik van Wikimedia-platformen in de lokale erfgoedwerking over websiteontwikkeling en softwarelicenties tot de keuze van een ticketingsysteem.

VORMING EN COACHING

Onze werking rond digitale transformatie vertrekt vanuit onderzoek naar **digitale trends**. Die inzichten vertalen we naar concrete toepassingen die erfgoedvrijwilligers helpen om digitale kansen doelgericht en met vertrouwen te benutten.

In 2025 publiceerden we nieuwe rapporten over **vrije kennis, data-analyse en -visualisatie** en startten we trajecten op rond **cybersecurity** en **ledenbeheersystemen**. Deze trajecten boden vrijwilligers houvast in een snel veranderend digitaal landschap en gaven tegelijk richting aan de verdere ontwikkeling van onze eigen werking. Onze vormingen fungeerden daarbij als **proeftuin**: we ontwikkelden en testten nieuwe aanpakken eerst intern, om ze daarna gericht in te zetten voor vrijwilligers. Dat vertaalde zich onder meer in vormingen rond artificiële intelligentie, zoals het webinar *Aan de slag met AI: leren werken met ChatGPT* en de workshop *AI voor erfgoedvrijwilligers: haal meer uit generatieve AI*.

We investeerden ook in onze **eigen expertise**. Zo volgden we opleidingen over erfgoed en AI en namen we deel aan een intensief groeilab rond cybersecurity. Digitale veiligheid stelt vrijwilligersorganisaties voor steeds complexere vragen. Door onze eigen kennis te verdiepen, kunnen we hen beter ondersteunen én onze eigen werking versterken.

DIVERSE TOOLS EN PUBLICATIES

Op onze website publiceerden we verschillende **praktijktips** rond digitale thema's, zoals online krantenarchieven, Meta AI en BelgaPress. Tot slot werd de landingspagina rond **Digitaal werken voor erfgoedvrijwilligers** beter afgestemd op onze doelgroep.

1.6. HISTORIES DEELT HAAR OPGEBOUWDE KENNIS EN ERVARINGEN MET DE CULTUREEL-ERFGOEDGEMEENSCHAP

Wij documenteren onze activiteiten en kennis om duurzame kennisontwikkeling te bevorderen. Deze informatie publiceren we voornamelijk online, zodat ze vrij toegankelijk is. Drukwerk voorzien we enkel indien nodig en zo goedkoop mogelijk. Waar mogelijk bieden we onze informatie aan als open data.

*We delen ook onze ervaringen uit projecten en trajecten via workshops, lezingen en presentaties, steeds afgestemd op vrijwilligers en in samenwerking met lokale verenigingen. Daarnaast actualiseren we relevant materiaal uit onze erfenis en combineren dit met nieuwe tools in een gebruiksvriendelijk online portaal: *Praktijktips*. Deze kennis promoten we via diverse online en offline kanalen.*

ORGANISATIEWEBSITE

In 2025 brachten we onze websitebezoekers in kaart door middel van een gericht **gebruikersonderzoek**. Samen met Statik bevroegen we bezoekers van histories.be en familiegeschiedenis.be via een poll en organiseerden we gebruikerstesten waarin we hun navigatiegedrag onderzochten. De resultaten werden gebundeld in een helder **rapport**, met concrete aanbevelingen voor een nieuwe, meer gebruiksvriendelijke website.

Ook de inhoud van onze website namen we grondig onder handen. We verduidelikten de **rol en doelstelling** van de verschillende databanken rond immaterieel erfgoed en brachten de inhoud over heemkunde en lokaal historisch onderzoek in kaart via *contentmapping*.

In afwachting van de nieuwe website werkten we verder aan een duidelijke **structuur en samenhang**, zodat bezoekers vlot hun weg vinden en logisch door onze webpagina's worden geleid.

PROJECTWEBSITES

Om onze werking beheersbaar te houden, **bouwden we onze projectwebsites af**. De website *MerovingerDNA* droegen we over aan de KU Leuven, terwijl de website van *Inclusive Museums* werd gearchiveerd. De projectwebsite van *Buurten met erfgoed* krijgt in de toekomst een plaats binnen onze organisatiewebsite.

Tegelijk versterkten we onze **thematische landingspagina's**. Die bundelen informatie rond specifieke vragen en uitdagingen en helpen erfgoedvrijwilligers sneller hun weg te vinden naar het juiste antwoord. In 2025 publiceerden we onder meer nieuwe pagina's over immaterieel erfgoed, toekomstgerichte vrijwilligerswerking en participatie.

BIJDRAGEN OP PLATFORMEN VAN DERDEN

We delen onze kennis en ervaringen via onze eigen communicatiekanalen, zoals de website, sociale media en de krant. Hier waren enkele uitzonderingen op:

- Een bijdrage binnen de reeks '*Goed gedetecteerd*' in **Ex Situ**, waarin goede praktijken en bijzondere vondsten van bonafide metaaldetectoristen worden belicht.
- Een **reflectie over de conventie van FARO en erfgoedgemeenschappen** in hun tijdschrift.
- Een **postersessie** op het Inspiratiefestival **Open Monumentendag** te Antwerpen, waarbij we deelnemers hielpen bij het uitwerken van hun OMD-activiteit.

- De **moderatie van de academische zitting** naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van **Heemkring de Semse**.
- Een **presentatie** naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van de **Kamer voor Heemkunde in Mol** met als titel 'Verleden koesteren, toekomst bouwen'.
- Een **voordracht** over 'Het belang van vrijwilligerswerking in het erfgoedveld' tijdens het debat van de **opleiding culturele erfgoedstudies KULeuven** in het kasteel van Heers.

PUBLICATIES

We zetten in op digitale publicaties om kennis duurzaam en toegankelijk te delen, zoals de vele online praktijktips (zie 1.1).

2. VEERKRACHTIGE ERFGOEDVERENIGINGEN DRAGEN BLIJVEND ZORG VOOR ONS ERFGOED

Om cultureel erfgoed te bewaren, zijn gepassioneerde mensen en vitale erfgoedgemeenschappen essentieel. Erfgoedvrijwilligerswerk moet een plezierige en zinvolle tijdsbesteding blijven als we willen dat verenigingen en immaterieel erfgoedgemeenschappen voldoende verjongen en verbreden (2.2). Veel verenigingen staan echter onder druk door bestuurlijk-organisatorische uitdagingen (2.1). Histories helpt hen om hiermee proactief en constructief om te gaan, door: wendbaarheid en weerbaarheid te vergroten via actuele thema's (2.3), handvaten te bieden om hun stem te laten horen in het erfgoedbeleid (2.4) en meer zichtbaarheid en waardering te creëren voor hun maatschappelijke rol (2.5). Op deze manier versterken we erfgoedverenigingen en zorgen we dat zij ook in de toekomst kunnen blijven bijdragen aan het doorgeven van ons erfgoed.

2.1. HISTORIES RESPONSABILISEERT ERFGOEDVERENIGINGEN ROND BESTUURLIJK-ORGANISATORISCHE UITDAGINGEN

Het verenigingsleven staat onder druk door dalende financiële middelen, groter wordende administratieve verplichtingen, meer en complexere wetgeving en een tekort aan vrijwilligers. Wij ondersteunen erfgoedverenigingen bij complexe regelgeving, zoals de vennootschapswetgeving, GDPR of auteursrecht. We volgen belangrijke evoluties op en vertalen deze samen met experts en partners naar praktische oplossingen voor vrijwilligers. We bieden waar nodig uitgebreidere begeleiding.

Bestuurlijke en administratieve taken komen steeds vaker terecht bij een kleine groep vrijwilligers. Die taken vragen een langdurig engagement en brengen een grote verantwoordelijkheid met zich mee, terwijl klassieke bestuursrollen minder aantrekkelijk worden.

BESTUURLIJKE ASPECTEN

In 2025 volgden we **administratief-juridische veranderingen** die erfgoedverenigingen rechtstreeks raken van nabij op en vertaalden we die naar heldere informatie en praktische oplossingen. E-facturatie en de geheimhoudingsplicht van banken bij overschrijvingen zorgden bij veel verenigingen voor kopzorgen. Door tijdig toelichting te bieden, hielpen we hen om met vertrouwen te handelen.

We organiseerden zes **zakelijke webinars** rond uiteenlopende bestuurlijke thema's zoals GDPR en patrimoniumtaks, goed voor 125 deelnemers. Die sessies boden verenigingen concrete handvaten om hun administratie en boekhouding op orde te brengen, hun verantwoordelijkheden beter te begrijpen en risico's te beperken. De opnames blijven ook in 2026 beschikbaar, zodat verenigingen ze kunnen herbekijken op het moment dat ze die nodig hebben.

We gaven ook **vorming op vraag**. Zo gaven we een lezing over financiering en vrijwilligersvergoedingen aan de Hoge Gilderaad der Kempen en verzorgden we, op vraag van erfgoedcel Zender, een toelichting over GDPR voor erfgoedverenigingen in hun regio.

Daarnaast gaven we een dertigtal keer **advies** op maat rond administratief-juridische thema's en boden we in drie gevallen een korte begeleiding aan. Zo ondersteunen we verenigingen ook bij concrete situaties waarin ze vastlopen.

Om verenigingen structureel te versterken, zochten we naar instrumenten die hen helpen hun administratie beter te organiseren. In 2025 onderzochten we goede **ledenbeheersystemen** en bekeken we hoe andere koepelorganisaties hun doelgroepen hierin ondersteunen. Dit onderzoek loopt verder in 2026.

Tot slot bereidden we **praktijktips** voor die in 2026 worden gebundeld op een thematische webpagina. Deze investering helpt verenigingen op lange termijn om zelfstandiger en veerkrachtiger te werken.

FINANCIERING

Vragen over subsidielijnen kwamen minder vaak binnen, maar de interesse in crowdfunding was er wel. Als structureel trekkende partner van de *Geef om erfgoed*-pagina op het Growfundingplatform hebben we ook in 2025 verschillende keren via advies en een online één-op-één vergadering toegeleid naar dit initiatief. Daarnaast gaven we ook advies op maat rond de **zoektocht naar financiën**.

In 2025 bereidden we de opstart voor van een **lerend netwerk rond periodieke erfgoedpublicaties**. Eerst brachten we de meest prangende vragen in kaart. Daarvoor putten we uit de antwoorden uit onze nodenbevraging van 2022, aangevuld met de resultaten van een bevraging bij 47 publicaties door een studente cultuurmanagement.

Twee consultatiecirkels, overleg met FARO en Folio en een rondetafel met collega's scherpten dit vooronderzoek verder aan. Op basis daarvan zochten we naar de juiste formule om expertise te delen. Die zoektocht mondt in 2026 uit in een studie- en netwerkdag in de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, aangevuld met het lerend netwerk.

NETWERKING EN INFORMATIE-UITWISSELING

Om de kwaliteit van onze adviezen en praktijktips te waarborgen, werkten we samen met een brede **waaier aan experts**, waaronder Cultuurloket, Vereniginginfo, het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en federale overheidsdiensten.

Daarnaast stemden we regelmatig af met **socio-culturele koepels en bovenbouworganisaties** zoals meemoo, Cultuurloket en De Federatie. Deze uitwisseling versterkte niet alleen de kennisdeling rond bestuurlijk-organisatorische thema's, maar voedde ook ons bredere visietraject.

Met het oog op een gezamenlijke ondersteuning van periodieke erfgoedpublicaties overlegden we met **FARO** en **verschillende erfgoedcellen**.

Tot slot namen we deel aan de **partnerraad van het Verenigingsloket**. Zo bewaken we dat dit instrument aansluit bij de noden van erfgoedverenigingen en onderzoeken we hoe de verdere ontwikkeling ervan ook onze CRM- en databankwerking kan versterken.

2.2. HISTORIES STIMULEERT VERJONGING EN VERBREDING DOOR VERENIGINGEN TE ONDERSTEUNEN BIJ DE ONTWIKKELING VAN EEN EDUCATIEF AANBOD EN INCLUSIEF VRIJWILLIGERSBELEID

Erfgoedverenigingen weerspiegelen vandaag onvoldoende de diverse samenleving in Vlaanderen en hebben moeite om jongere en meer diverse groepen te betrekken. De nieuwe vrijwilliger zoekt vaak kortere, flexibele engagementen, wat het vinden van bestuursleden extra uitdagend maakt. Omdat cultureel erfgoed potentieel een breed publiek aanspreekt, helpen wij verenigingen om jongeren – waaronder steeds meer met een migratieachtergrond – warm te maken voor erfgoed. Dit doen we door samenwerkingen met onderwijs- en jeugdorganisaties te stimuleren en hen te inspireren met formats en thema's die jongeren aanspreken. We versterken vooral de samenwerking rond erfgoededucatie en blijven bestaande instrumenten aanbieden. Daarnaast begeleiden we verenigingen bij het opstellen van een inclusief beleid dat nieuwe groepen en engagementen verwelkomt. Zo vergroten we niet alleen het publieksbereik maar ook de kans op nieuwe vrijwilligers.

SAMENWERKING MET EN VERBREDING NAAR ANDERE DOELGROEPEN

In 2025 lanceerden we de landingspagina ***Een toekomstbestendige vrijwilligerswerking voor erfgoedverenigingen***. Die bundelt praktische handvaten en uitgewerkte tips waarmee verenigingen stap voor stap hun vrijwilligersbeleid kunnen afstemmen op maatschappelijke tendensen.

Naast concrete tools zetten we **inspirerende praktijkvoorbeelden** in de kijker: verhalen van verenigingen die tonen hoe vernieuwing er in de praktijk uitziet. De pagina gaat ook dieper in op specifieke thema's zoals het betrekken van jongeren en vrijwilligers in kwetsbare posities, wetgeving rond vrijwilligerswerk en visievorming rond vrijwilligersbeleid.

In 2025 organiseerden we het vierdelige vormingstraject ***Vrijwilligers rekruteren en motiveren voor lokale erfgoedverenigingen***. In dit traject wisselden deelnemers ervaringen uit en werkten ze aan een concreet plan voor een diverser vrijwilligersbeleid. Het traject werd afgerond in de Vlaamse Ardennen, vond plaats in Leuven en ging van start in Kortrijk, telkens in samenwerking met de betrokken erfgoedcellen.

Het thema leeft ook sterk in het veld: buiten de vormingstrajecten kregen we in 2025 meerdere **vragen** en verzoeken tot ondersteunende **adviesmeetings**. Die gingen onder meer over het verbreden van vrijwilligersploegen, het betrekken van jonge doelgroepen en het inzetten van vrijwilligers bij publiekswerking en erfgoedzorg. Door deze begeleiding op maat helpen we organisaties om gerichte keuzes te maken die passen bij hun context en ambities.

Binnen het visietraject ***Future proof erfgoedverenigingen*** begeleidden we sinds 2024 ook koepelorganisaties bij toekomstgericht verenigen en participatieve visievorming, met expliciete aandacht voor verjonging en diversifiëring van hun vrijwilligerswerking. In 2025 zetten Heemkunde West-Vlaanderen en de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden dit traject verder via online consultaties met Hitch en Histories, ter voorbereiding van participatieve brainstormsessies die in 2026 plaatsvinden. Met andere koepels hielden we regelmatig contact om mogelijke vervolgtrajecten te verkennen.

Met de koepel Heemkunde Gouw Antwerpen werd in de loop van 2025 vier keer samen gezeten. Met hen wordt gekeken om in februari 2026 een ontmoetingsdag te organiseren waarbij het bovenlokaal samenwerken als thema wordt gebruikt. Bij de koepels Heemkunde

Vlaams-Brabant en Heemkunde Oost-Vlaanderen werd aangeschoven tijdens vergaderingen waarin o.a. de toekomst van de organisatie werd besproken.

Daarnaast deelden we **inspirerende voorbeelden** via kennisdeling en vorming. We lanceerden een nieuwe aflevering van de podcastreeks *Inspirerende erfgoedpraktijken*, waarin Geert Vandecruys toelicht hoe (oud-)scouts, erfgoedvrijwilligers, het Gasthuismuseum en lokale erfgoedorganisaties samenwerkten rond het 100-jarig jubileum van scouts Tarcitius in Geel.

Samen met de partners van *Erfgoed in de praktijk* organiseerden we op 27 februari het webinar **Creëer een onvergetelijke erfgoedactiviteit met de bezoekerscyclus**. De sessie bood verenigingen concrete handvaten om hun publiekswerking af te stemmen op verschillende doelgroepen.

Tot slot startten we in november een project rond good practices die bijdragen aan de **verwezenlijking van de SDG's**, en dit in het kader van **IVY2026**. In 2025 lag de focus op inhoudelijke verkenning en voorbereiding; in 2026 volgen interviews en workshops tijdens het Histories Festival.

STIMULANS VOOR ONTWIKKELING NIEUW AANBOD EDUCATIEVE FORMATS

Buurten met erfgoed zet in op een nauwere banden tussen scholen en lokaal erfgoed. Leerkrachten werken er, vertrekkend vanuit hun eigen noden, samen met erfgoed-, cultuur- en natuurmedewerkers in een lerend netwerk. Lokale erfgoedpartners ondersteunen hen daarbij.

In de voorbije jaren namen we samen met FARO de trekkersrol op. We stonden onder meer in voor de organisatie van een train-de-trainer-vorming, die lokale trekkers en procesbegeleiders voorbereidt om zelf nieuwe trajecten op te starten. Zo groeide een netwerk van lokale trekkers, dat via jaarlijkse uitwisselmomenten kennis en ervaringen deelt.

In 2025 vroeg FARO aan Histories om **Buurten met erfgoed** over te nemen. In september organiseerden we dan een netwerkmoment waarop voormalige deelnemers meedachten over de verdere werking. Medewerkers van IOED WiNar, Erfgoed Voorkempen en Erfgoedcel Brussel lichtten daarbij lokale trajecten toe in onder meer Holsbeek, Rotselaar, Essen, Brasschaat en Anderlecht. Tijdens deze bijeenkomst spraken de deelnemers de wens uit om het netwerk verder te zetten met een jaarlijks ontmoetingsmoment. Ze dachten ook mee na over de inhoud van toekomstige sessies en vroegen om in 2026 een nieuwe train-de-trainer-vorming te organiseren, om zo nieuwe trekkers op te leiden binnen hun eigen en andere organisaties.

Tot slot dachten we mee na over de uitwerking van het aanvraagdossier van het **DOE!-project** van Liberas, KADOC en Cultureel Erfgoed Annuntiaten Heverlee. Dit project rond onderwijserfgoed biedt bijkomende kansen om nieuwe educatieve formats uit te werken.

BESTAAND AANBOD EDUCATIEVE FORMATS

Met ons bestaande educatieve aanbod blijven we jongeren en erfgoedverenigingen op een laagdrempelige manier met elkaar verbinden. In oktober 2025 namen we opnieuw deel aan **YOUCA Action Day**. Vier leerlingen uit het secundair onderwijs gingen die dag aan de slag bij lokale erfgoedverenigingen en maakten zo kennis met erfgoedwerk in de praktijk. Ze ondersteunden onder meer archief- en documentatiecentra en hielpen bij het fotograferen van erfgoedobjecten.

Om erfgoedverenigingen hierin verder te versterken, publiceerden we in 2025 een praktijktip over hoe ze jongeren kunnen betrekken bij hun erfgoedwerking via YOUCA Action Day. Zo maken we het voor verenigingen eenvoudiger om dit initiatief op te nemen in hun werking.

Daarnaast nodigen we jaarlijks erfgoedvrijwilligers uit om tijdens de week van Erfgoeddag hun expertise te delen als **Klasbak**. Voor vrijwilligers is dit een kans om hun kennis en passie door te geven, voor leerlingen een inspirerende ontmoeting met erfgoed in levende vorm. In de Histories Krant van mei 2025 brachten we in de rubriek *Dag uit het leven* een portret van zo'n erfgoedklasbak, Mario Raeymaekers (Hobby Archeologie Limburg).

EIGEN AANBOD EDUCATIEVE INSTRUMENTEN

Online bieden we oudere, maar nog steeds relevante educatieve instrumenten aan: **Misia's missie** (educatief pakket voor tweede graad lager onderwijs), **1,2,3 Familie!** (een educatieve inspiratiebundel voor het 3de jaar kleuteronderwijs), een **kwartetspel** rond overgangsrutuelen, **Curieuzereuzen** (educatief pakket over reuzencultuur voor de eerste graad lager onderwijs) en de lesbrieven (voor derde graad lager onderwijs) en **Overal carnaval**.

2.3. HISTORIES ZET ERFGOEDVERENIGINGEN AAN TOT ACTIE, REFLECTIE EN DEBAT ROND ACTUELE MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S

Erfgoedverenigingen kunnen een belangrijke rol spelen in het historisch duiden van actuele thema's zoals adoptie, beeldvorming van bevolkingsgroepen of de LGBTQIA+-beweging binnen een historisch perspectief. Samenwerking met andere sectoren zoals Onderwijs, Welzijn en Jeugd versterkt zowel hun maatschappelijke positie als het bereik van nieuwe doelgroepen. Tegelijk kan erfgoed zelf tot polarisatie leiden, bijvoorbeeld rond tradities, koloniale standbeelden of gevaarlijke collecties. Wij ondersteunen erfgoedverenigingen bij het omgaan met gevoeligheden en het inzetten op meerstemmigheid, met ethische principes als leidraad. Zo helpen we hen hun maatschappelijke rol op een genuanceerde en inclusieve manier te vervullen.

ONTWIKKELING VAN PROJECTEN

In 2025 zetten we verder in op het begeleidingstraject rond de erkenning van het Perzische Nieuwjaar, **Norouz**, als immaterieel erfgoed (zie doelstelling 1.3). Vanuit deze ervaring proberen we ook contacten te leggen met andere gemeenschappen met een migratieachtergrond, om te onderzoeken of er behoefte is om hun erfgoedpraktijken zichtbaarder te maken en op welke manieren wij hen kunnen ondersteunen bij het borgen van deze tradities.

Eind 2025 startten we de eerste verkennende gesprekken rond een nieuw project over **migratie en familiegeschiedenis**. Steeds meer mensen met buitenlandse roots willen hun familiegeschiedenis onderzoeken, maar stuiten op uitdagingen zoals ontoegankelijke archieven, ontbrekende bronnen of traumatische ervaringen die het bespreekbaar maken bemoeilijken. Wij willen hen hierbij ondersteunen en een laagdrempelig aanbod uitwerken dat deze zoektocht begeleidt.

In 2025 vonden al enkele gesprekken plaats met erfgoedcellen en ervaringsdeskundigen die ervaring hebben met onderzoek naar buitenlandse herkomst. Intern organiseerden we een ronde tafel om bestaande kennis binnen het team te bundelen. In 2026 wordt dit verder uitgewerkt tot een concreet project met partners, zodat migratiegeschiedenissen duurzaam ondersteund kunnen worden.

Om inspiratie en ervaring op te doen rond migratie en familiegeschiedenis namen we in 2025 deel aan twee KADOC-projecten: **Sikhisme en memory making** en **To Bridge a Gap**. Daarbij leerden we hoe co-creatie met diverse gemeenschappen kan verlopen, hoe we onze doelgroep kunnen verbreden en hoe we ook andere soorten bronnen en activiteiten kunnen inzetten dan we tot nu toe deden.

We participeerden ook aan de **Reflectiedag | Co-creatie met erfgoedgemeenschappen: verworvenheid of uitdaging?**, georganiseerd door KADOC en FARO. Daar werden de lessen van de projecten expliciet gedeeld en gaven de betrokken gemeenschappen hun inzichten, wat ons extra input gaf voor onze projecten.

Tot slot werd er samen met het In Flanders Fields museum ingezet op het project **ONTHEEMD – Belgische vluchtelingen van de Eerste Wereldoorlog**. Dit project begeleidt erfgoedvrijwilligers stap voor stap in de zoektocht naar verhalen rond een vluchtverleden.

SENSIBILISERING ROND ETHISCHE THEMA'S EN GECONTESTEERD ERFGOED

In 2025 verdiepten we onze werking rond ethische vragen en gecontesteerde elementen in cultureel erfgoed onder de noemer **Erfgoed in beweging**. Een BIS-stagiair werkte mee aan verschillende initiatieven en werd daarna enkele maanden in dienst genomen om deze verder te verankeren.

We volgden de actualiteit en lopende onderzoeken over gecontesteerd erfgoed op, zowel academisch als sectoraal, via deskresearch en deelname aan studiedagen. Interne kennisdeling stond daarbij centraal: we organiseerden een uitwisselingsmoment voor collega's en stelden verzamelde methodieken, tips en handvaten beschikbaar om het team te ondersteunen bij deze complexe thema's.

Daarnaast belichtten we **good practices** zoals de Reuskens van Borgerhout, de Heksengilde van Gent en ErGoed Galmaarden. Erfgoedpraktijken die proactief omgaan met maatschappelijke veranderingen kregen een platform om hun ervaringen te delen: via praktijktips, interviews en de voorbereiding van een ontmoetingsdag (*Toekomstelier*). Ook onze communicatiekanalen – website, nieuwsbrief en krant – werden ingezet om deze voorbeelden breed bekend te maken.

We versterkten de **uitwisseling met partners en inspirerende organisaties**, zoals FARO, Werkplaats Immaterieel Erfgoed, Reinwardt Academie, Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland (KIEN) en het Centrum voor Familiegeschiedenis (CBG Nederland). De lessen en inzichten uit 2025 worden in 2026 verder verdiept en verankerd in onze werking.

Een andere BIS-stagiair werkte aan een nieuw themadossier voor familiegeschiedenis.be: **Queeridentiteit door de eeuwen heen**. Het dossier opent het gesprek over de betekenis van familie en familiegeschiedenis, hoe mensen hun identiteit vormgeven en hoe historische contexten invloed hebben op de beleving van bepaalde identiteiten. Verschillende partners werkten mee aan de totstandkoming, zoals het Fonds Suzan Daniël. Daarnaast brachten ook enkele van onze vrijwilligers materiaal aan om het dossier verder te stofferen.

We ontdekten al snel dat dit thema uitnodigt tot debat bij vrijwilligers, en daarom ontwikkelden we een **F.A.Q.** om vragen of discussies constructief te begeleiden.

Tot slot organiseerden we binnen het samenwerkingsverband **Op handen gedragen** (met PARCUM en KADOC KU-Leuven) een webinar rond *Zorg en zingeving: mens en dier in processies*. Experts Chantal Bisschop (CAG) en Marike Lefevre (KU-Leuven, Vlaams Mensenrechteninstituut) bespraken dierenwelzijn en mensenrechten binnen processies en ommegangen, en deelnemers namen hun eigen tradities en praktijken onder de loep.

2.4. HISTORIES GEEFT ERFGOEDGEMEENSCHAPPEN DE NODIGE HANDVATEN OM TE PARTICIPEREN AAN HET ERFGOEDBELEID VIA OVERLEG, VORMING EN ONDERZOEK

Vlaanderen erkent erfgoedverenigingen als belangrijke belanghebbenden in het cultureel-erfgoedbeleid, maar zij hebben vaak amper middelen of fora om hun stem te laten horen. Dit leidt ertoe dat beleidsmakers de impact van hun beslissingen op de werking van erfgoedvrijwilligers niet altijd kennen en zij ook niet weten welk ondersteuningsbeleid ze best voeren. Wij bieden verenigingen handvaten om zelf deel te nemen aan het erfgoedbeleid, bijvoorbeeld door uitleg over wetgeving of strategieën om hun positie en boodschap richting overheden te versterken, in het bijzonder lokale overheden. Daarnaast stimuleren we hun actieve deelname aan overlegfora in de sector, zoals het Virtueel Museum of erfgoeddatabanken, en vertegenwoordigen we hun belangen waar nodig.

Samen met FARO onderzochten we **participatievormen** binnen lokaal erfgoedbeleid. In 2025 presenteerden we de resultaten in drie praktijktips, elk rond een andere participatievorm. FARO en VVSG verspreidden die naar lokale ambtenaren, gemeenten en steden; de resultaten zijn ook opgenomen in de VVSG-kennisbank. De inventarisatie loopt door tot 2030, als voorbereiding op de nieuwe gemeentelijke legislatuur in 2031.

Daarnaast begeleidden we de heemkring van Oudenburg bij de opmaak van een **memorandum** aan hun gemeentelijk bestuur.

2.5. HISTORIES VERHOOGT DE WAARDERING VAN DE SAMENLEVING VOOR ERFGOEDVERENIGINGEN DOOR ERFGOEDVRIJWILLIGERS EN HUN ACTIVITEITEN OP EEN WERVENDE MANIER IN DE KIJKER TE ZETTEN

Wat erfgoedvrijwilligers doen, valt niet enkel te bestempelen als een persoonlijke hobby. Ze verenigen mensen rond tradities, delen kennis via activiteiten en publicaties, en beschermen bedreigd erfgoed. Toch wordt hun maatschappelijke waarde vaak onderschat. We geven hen graag een platform om potentiële vrijwilligers, sponsors en stakeholders te overtuigen van het belang van hun werk. Via onze databanken, communicatiekanalen en campagnes maken we erfgoedpraktijken zichtbaarder en aantrekkelijker, en belichten we inspirerende vrijwilligers en vernieuwende initiatieven.

GOEDE PRAKTIJKEN EN AMBASSADEURS

In onze **Histories krant** laten we verschillende vrijwilligers aan het woord. *Een dag uit het leven van, Over-dragers* en de fotopagina zijn vaste rubrieken waarin een waaier aan erfgoedvrijwilligers- en praktijken aan bod komen.

Op onze **website** belichten we opvallende vrijwilligersverhalen en vernieuwende initiatieven. Zo deelden heemkundigen, familiekundigen, metaaldetectoristen en traditiedragers hun tips rond vernieuwing, intergenerationele samenwerking en vrijwilligersrekrutering. Inspirerende erfgoedwerkingen worden verder verspreid door middel van onze maandelijks **nieuwsbrief** en onze **sociale media**.

Tot slot zorgden we er voor dat een vrijwilliger werd geïnterviewd voor de **Nottebohmkrant** van Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience. Het onderwerp? De toegankelijkheid en bruikbaarheid van de collectie erfgoedtijdschriften en jaarboeken in deze bibliotheek.

MEDIASTRATEGIE

De rechtenvrije **beelddatabank** over erfgoedpraktijken werd verder uitgebreid. De 'communicatie' smartphone gaat standaard mee tijdens vormingen, evenementen en netwerkmomenten om zoveel mogelijk erfgoedvrijwilligers in beeld te brengen. Zo hebben we steeds een arsenaal aan inspirerende portretten die we op onze sociale media delen om de inzet en passie van de vrijwilligers te belichten. We doen dit niet alleen tijdens de Dag of Week van de Vrijwilliger, maar ook op andere momenten doorheen het jaar.

Daarnaast werd er achter de schermen volop gewerkt aan de voorbereidingen voor het **Internationaal Vrijwilligersjaar (IVY2026)**. Samen met fotograaf Femke D'Hollander gingen we op pad om erfgoedvrijwilligers van over heel Vlaanderen en Brussel te interviewen over hun erfgoedpraktijk. Al hun verhalen worden gebundeld in een hedendaags, kleurrijk en aantrekkelijk **boek** dat we samen met Lannoo in het najaar van 2026 publiceren. Dit boek, dat het speerpunt wordt van het Internationaal Vrijwilligersjaar bij Histories, verzamelt 70 authentieke verhalen van gewone mensen met een buitengewone passie voor lokaal erfgoed en geschiedenis.

Tot slot werden ook de eerste voorbereidingen getroffen voor onze **campagne** 'IVY2026: Een dikke dankjewel', waarin we 250 euro verdelen onder 100 erfgoedverenigingen om hun vrijwilligers in de bloemetjes te zetten.

3. EEN STERK NETWERK VAN ERFGOEDVRIJWILLIGERS ZORGT VOOR MEER SYNERGIE IN EN MET HET CULTUREEL-ERFGOEDVELD

In het cultureel-erfgoedveld zijn diverse actoren actief. De aanwezigheid van al die verschillende perspectieven is een verrijking, tenminste als ze met elkaar in dialoog gaan. Wij geloven in het bundelen van krachten om er samen sterker van te worden. Elke ontmoeting zorgt voor nieuwe inzichten en inspiratie, zeker als je over het muurtje durft te kijken. Daarom verbinden we de verschillende groepen van erfgoedvrijwilligers zodat ze elkaar versterken (3.1). Histories neemt daarbij graag de rol op van makelaar. Van lokaal tot internationaal (3.4) en dwars doorheen alle hokjes, brengen we vrijwilligers en beroepskrachten (3.2) en cultureel en onroerend erfgoedactoren (3.3) bijeen rond de verschillende erfgoedpraktijken om samen een breder draagvlak voor erfgoed te realiseren.

3.1. HISTORIES BRENGT ERFGOEDVRIJWILLIGERS IN DIALOOG MET ELKAAR DOOR DE (CO-)ORGANISATIE VAN NETWERK- EN ONTMOETINGSMOMENTEN, ZOWEL FYSIEK ALS ONLINE

Erfgoedvrijwilligers werken vaak lokaal of thematisch, maar voelen steeds vaker de behoefte om inspiratie en partners buiten hun vertrouwde kring op te zoeken. Het opzetten van zulke contacten is niet eenvoudig, daarom organiseren we landelijke en thematische ontmoetingen, studiedagen en digitale uitwisselingen. We ondersteunen bestaande evenementen en creëren nieuwe initiatieven zoals lerende netwerken. Door drempels weg te nemen en dialoog te faciliteren, versterken we verbindingen en bouwen we aan een groter, sterker netwerk van erfgoedvrijwilligers.

EIGEN EVENEMENTEN

In 2026 organiseren we naar aanleiding van het internationaal vrijwilligersjaar verschillende evenementen. Veel voorbereidingen werden al in 2025 getroffen:

- Zowel het format als de organisatiestructuur van de vorige editie van het **Histories Festival** werden uitgebreid onder de loep genomen en herzien. De locatie voor de volgende editie in 2026 werd vastgelegd en er werden verschillende denkoefeningen opgestart met het bestuur en de collega's om deze vorm te geven.
- Ook de **Studie- en netwerkdag voor erfgoedtijdschriften en jaarboeken** werd al voor een groot deel klaargestoomd. Elf periodieke erfgoedpublicaties werden via een consultatiecirkel betrokken bij de opmaak van het programma. Vier daarvan nemen de dag zelf deel aan het panelgesprek. Het event wil netwerking en uitwisseling tussen de makers van deze tijdschriften en jaarboeken stimuleren.
- Voortbouwend op nieuwe inzichten rond erfgoed in beweging bereidden we de inspiratie- en ontmoetingsdag **Toekomstatelier** voor. Dit evenement brengt praktijken samen die bewust en reflectief omgaan met maatschappelijke verandering. Via sofagesprekken delen beoefenaars hun uitdagingen, leermomenten en concrete tips. Daarnaast stimuleert de erfgoedmarktmethodiek — geïnspireerd op FARO — een open uitwisseling tussen aanwezige traditiedragers.

INHOUDELIJKE EN/OF LOGISTIEKE PARTICIPATIE IN EVENEMENTEN VAN GEMEENSCHAPPEN

Koepels ondervinden meer en meer problemen om evenementen voor de eigen leden te organiseren. Daarom bieden we hun financiële, logistieke en communicatieve ondersteuning en dragen waar mogelijk inhoudelijk bij. Deze evenementen zijn niet alleen waardevol voor de

deelnemers, maar ook voor ons: ze vergroten onze zichtbaarheid en bieden kansen om nieuwe contacten te leggen.

In 2025 ondersteunden we:

- **Provinciale heemdagen** en bijeenkomsten van heemkundige koepels, zoals Heemkunde Oost-Vlaanderen, Heemkunde West-Vlaanderen en Heemkunde Gouw Antwerpen.
- Een **viering** in Leuven georganiseerd door de **Belgische Kermisfederatie** ter gelegenheid van de opname van de kermiscultuur in Frankrijk en België op de Representatieve Lijst van UNESCO.
- Twee **zoekdagen** in Bree en Loveringen.

CO-ORGANISATIE VAN REGIONALE OF THEMATISCHE NETWERKMOMENTEN VAN ANDERE ERFGOEDORGANISATIES

We waren betrokken bij de derde editie van de **Dag van het West-Vlaams Onderzoek**. Dit werd samen georganiseerd met Heemkunde West-Vlaanderen, De Leiegouw, Genootschap voor Geschiedenis en Tijdschrift Biekorf. In vijf inhoudelijke sessies deelden sprekers resultaten en inzichten uit historisch onderzoek met een West-Vlaamse link. Tijdens de infobeurs maakten 55 deelnemers kennis met lokale heemkringen en erfgoedorganisaties en konden ze volop netwerken.

Binnen het samenwerkingsverband *Op handen gedragen* organiseerden we samen met PARCUM en KADOC KU Leuven het webinar **Zorg en zingeving. Mens en dier in processies**. Als partner binnen het domeinnetwerk immaterieel erfgoed namen we deel aan de lerende netwerkdag *Van alle domeinen thuis* in Brussel, gecoördineerd door WIE en samen met alle domeinpartners.

In Bilzen werkten we samen met de IOED Haspengouw en Voeren en metaaldetectoristen aan een interactieve activiteit voor de **Archeologiedagen**.

Tot slot organiseerden we samen met Familiekunde Vlaanderen het webinar **Familiegeschiedenis vandaag en morgen**, goed voor meer dan 250 deelnemers. Sprekers deelden er kennis over genealogisch onderzoek: van de nieuwe zoekmachine AGATHA van het Rijksarchief en het opsporen van overlijdensoorzaken van je voorouders tot AI-tools voor stamboomonderzoek.

3.2. HISTORIES STIMULEERT CO-CREATIE IN HET ERFGOEDVELD DOOR SAMENWERKING TUSSEN ERFGOEDVRIJWILLIGERS EN PROFESSIONELE ERFGOEDWERKERS TE FACILITEREN

Erfgoedvrijwilligers zijn essentiële actoren en partners binnen de cultureel-erfgoedsector, zowel als gebruikers van collecties en databanken als bij het opzetten van publieksactiviteiten. Wij vervullen een makelaarsrol om 'publiek-private samenwerkingen' te faciliteren. We zorgen dat vrijwilligers betrokken worden, zowel rechtstreeks als via ons als vertegenwoordiger in overlegstructuren. We streven naar structurele participatie van vrijwilligers en passen deze insteek al toe in onze eigen werking.

OVERLEG OM HET PERSPECTIEF VAN (WERKEN MET) VRIJWILLIGERS OVER TE BRENGEN

We spelen een verbindende rol tussen erfgoedvrijwilligers en professionele erfgoedwerkers. We brengen beide groepen in contact met elkaar en zorgen voor wederzijds begrip en samenwerking. Dit doen we onder andere door deel te nemen aan adviesraden, overlegmomenten en werkgroepen. Een aantal voorbeelden uit 2025:

- Als adviseur namen we deel aan verschillende **overlegstructuren**: de partnerraad van het Verenigingsloket, de WPA van de VVBAD, de Adviescommissie *Nieuwe Tijdingen* van Vlaamse Erfgoedbibliotheken en de Stuurgroep Erfgoeddag.
- Op de Inspiratiedag Open Monumentendag van **Herita** stonden we aan een stand waar we onze werking toelichtten en deelnemers aanmoedigden om samen te werken met erfgoedvrijwilligers.
- Het **Agentschap Onroerend Erfgoed** vroeg ons tweemaal om advies over vrijwilligerswerking: rond het reinigen van standbeelden en rond het openstellen van kerken. Die vragen bevestigen onze rol als kennis- en ondersteuningspartner voor erfgoedvrijwilligers.
- Op de eerste editie van **'Van alle domeinen thuis'** lieten we de trekker van het erkenningsdossier van de jeugdbewegingstradities aan het woord.
- We bereidden ook een bezoek van **meemoo** aan DSMG voor, zodat zij de door vrijwilligers aangestuurde archiefverenigingen en documentatiecentra leren kennen. We deden dit met het oog op ondersteuningsbeleid en eventuele beleidsadviezen rond GDPR en auteursrechten.
- De landelijke dienstverlenende rollen bereidden een contactmoment voor met **minister Gennez** in 2026. Histories en PARCUM lieten twee vrijwilligers van de Sint-Hubertusprocessie Elewijt het woord nemen over *Op handen gedragen* en over de kansen en uitdagingen van een erkende immaterieel-erfgoedpraktijk.
- Tot slot overlegden we met de **Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience** over de depotafpraak rond erfgoedtijdschriften en onderhielden we informeel contact met de Vlaamse **Rijksarchieven**.

CO-CREATIE

We stimuleren samenwerking tussen vrijwilligers en professionals via redactieraden, participatieve evenementen en lerende netwerken, zoals collectiebeleid. De redactie van **familiegeschiedenis.be** bestaat uit een mix van vrijwilligers en academici.

Voor ons Histories Festival werken we samen met zeven **ambassadeurs**: vrijwilligers die mee het programma co-creëren.

In het **Ferrarisproject** kregen twintig vrijwilligers de kans om samen met Uitgeverij Lannoo een boek uit te brengen. We brachten hen samen, ondersteunden hen met vorming, stelden twee vrijwillige coördinatoren aan en zorgden ervoor dat alle royalties rechtstreeks naar de auteurs gingen.

3.3. HISTORIES VERBINDT ERFGOEDVRIJWILLIGERS MET ONROEREND ERFGOEDACTOREN ZODAT ER MEER KENNISWINST EN PUBLIEKSVALORISATIE ONTSTAAT, MITS AANVULLENDE EXTERNE FINANCIERING

Hoewel cultureel en onroerend erfgoed beleidsmatig gescheiden zijn, ervaren erfgoedvrijwilligers deze opdeling vaak als hinderlijk, aangezien beide domeinen voor hen samen een geheel vormen. Daarom bevorderen wij samenwerking en kennisdeling tussen deze domeinen, met oog voor methodologische verschillen en inhoudelijke raakvlakken. Via overleg, gedeelde bronnen en transversale projecten zoals historisch DNA of metaaldetectievondsten ondersteunen we een geïntegreerde benadering, wat leidt tot nieuwe inzichten en bredere valorisatie van erfgoedpraktijken.

SYNTHESEPROJECTEN

In 2024 werden we partner in **Merovinger DNA 2.0.**, een synthesesproject dat de genetische herkomst en gezondheid van de Merovingische bevolking in Vlaanderen onderzoekt. In 2025 werkten we met ondersteuning van een BIS het publieksluik uit: workshops en ontmoetingsmomenten rond metaaldetectie en levend erfgoed. Zo brengen we onderzoek en praktijkervaring dicht bij erfgoedvrijwilligers en verbinden we cultureel- en onroerenderfgoedactoren met elkaar.

MEDEWERKING AAN ERFGOEDINITIATIEVEN DIE ERFGOED INTEGRAAL EN GEÏNTEGREERD BENADEREN

We zijn geassocieerde partner in het internationale netwerk van verschillende universiteiten rond **Heritage Practice Communities in a Digitized World**. Dat beoogt om over verschillende disciplines heen erfgoedpraktijken te bestuderen. Als partner volgen we de resultaten op, delen we expertise en leveren we data aan.

Tot slot namen we deel aan het webinar **Archeologieplatform: Een volwassenplek voor participatie in de archeologie**, georganiseerd door de rijksdienst cultureel erfgoed, om inspiratie op te doen voor toekomstige samenwerkingen tussen professionele actoren en erfgoedvrijwilligers. Tijdens het webinar werden verschillende praktijkvoorbeelden van vrijwilligerswerk binnen de archeologie toegelicht. Daarnaast deelde de Nederlandse metaaldetectievereniging inzichten in haar samenwerking met archeologen en andere professionele partners.

OVERLEG EN UITWISSELING

In het voorbije jaar onderhielden we een structurele **dialogo** met Detectum en metaaldetectieverenigingen. We betrokken hen actief bij verschillende initiatieven, zoals de ontwikkeling van de praktijkgids rond zoekdagen en de voorbereiding van een internationaal studiebezoek aan Nederland.

We zetten metaaldetectie actief in de kijker en inspireerden hier andere erfgoedvrijwilligers mee. Een voorbeeld is de interviewreeks **Goed Gedetecteerd** in *Ex Situ*, waarin goede praktijken en ervaringen uit het veld werden gedeeld.

Daarnaast namen we deel aan de **ontmoetingsdag** van het Agentschap Onroerend Erfgoed met *Portable Antiquities Netherlands*. Tijdens dit overleg wisselden we onder meer van gedachten over het Vlaamse meldingsplatform en de registratie van vondsten.

ADVIES, BEGELEIDING EN VORMING

We gaven maar liefst 23 keer **advies** aan metaaldetectoren, onder andere rond conservering van bodemvondsten, objectfotografie en wetgeving. We versterkten zo de kwaliteit van het vrijwilligerswerk én de publieksontsluiting van vondsten.

Daarnaast organiseerden we twee **vormingen** met IOED Erfpunt (zie 1.2) en een Voctex. Deze stond in het teken van het herkennen en veilig handelen bij het aantreffen van munitie tijdens het zoeken.

EVENEMENTEN

We werkten mee aan diverse **evenementen**, waaronder zoekdagen, de Ledendag van Metaaldetectie Vlaanderen, de Archeologiedagen en het congres van de European Association of Archaeologists. Al deze initiatieven versterkten de samenwerking tussen erfgoedvrijwilligers en onroerend-erfgoedactoren en zorgden voor een bredere waardering van de erfgoedpraktijken van metaaldetectoren.

3.4. HISTORIES GENEREERT INTERNATIONALE UITWISSELING DOOR SAMEN MET ERFGOEDVRIJWILLIGERS CONTACTEN, NETWERKEN EN PROJECTEN UIT TE BOUWEN IN DE BUURLANDEN, MITS AANVULLENDE EXTERNE FINANCIERING

We zetten verkennende stappen in internationale samenwerking en betrekken verenigingen en gemeenschappen daarin waar mogelijk. Samen met koepels verkennen we relevante netwerken in omliggende landen, wonen we evenementen bij en organiseren we studiebezoeken. Dit gebeurt zowel fysiek als online, met het oog op duurzaamheid en efficiëntie. Daarnaast volgen we via partners zoals FARO internationale trends rond ethische erfgoedpraktijken, buurtwerking en sense of belonging. UNESCO-dossiers volgen we vooral op via het Domeinnetwerk, onder leiding van WIE. We nemen zelf het voortouw voor de uitwerking van Belgische dossiers binnen domein 3 en doen dat in samenwerking met partners uit andere gemeenschappen.

INTERNATIONALE CONTACTEN

In het kader van onze werking rond erfgoed in beweging legden we contacten met verschillende **Nederlandse partners**. Met antropologe Jet Bakels van KIEN gingen we in gesprek over het Keuzekompas, een tool om met gemeenschappen het gesprek aan te gaan over controversiële tradities. Met Hester Dibbits van de Reinwardt Academie verkenden we de methodiek van emotienetwerken: een gespreksmethodiek die ruimte maakt voor verschillende perspectieven en wederzijds begrip bevordert in gesprekken over erfgoed. Daarnaast spraken we met Linn Borghuis en Nicole van Dijck van NLE (Netwerk Levend Erfgoed) over hoe zij erfgoedorganisaties en vrijwilligers samenbrengen via proeftuinen en netwerkbijeenkomsten.

Met collega's uit **Brussel, Wallonië, de Duitstalige Gemeenschap en Frankrijk** hielden we contact in het kader van de multinationale erkenning van de kermiscultuur. Samen werkten we aan een drietalige brochure over de borging van de kermiscultuur in België en Frankrijk.

Op het congres van de **European Association of Archaeologists** gaven we een lezing over zoekdagen, met als doel professionals en vrijwilligers te sensibiliseren voor de kenniswinst die zulke evenementen opleveren en potentiële samenwerkingen te verkennen.

Binnen het internationale netwerk **Heritage Practice Communities in a Digitized World** deelden we onze expertise rond erfgoedvrijwilligerswerking en databanken met universiteiten uit Antwerpen, Leuven, Gent, Swansea, Kopenhagen, Uppsala, Helsinki en Aalto.

Op die manier bouwden wij samen met internationale partners verder aan duurzame samenwerkingen en kennisuitwisseling.

PROJECTEN MET INTERNATIONALE PARTNERS

Het project rond de actualisering van de **onderzoeksgidsen Voorouders van Verre**, samen met CBG | Centrum voor Familiegesciedenis en Familiekunde Vlaanderen, werd in 2024 op vraag van de Nederlandse partner getemporiseerd. Het regelmatige overleg inspireerde CBG wel om een eigen onderzoeksnetwerk op te zetten. Ondertussen verkenden we voorbeeldprojecten en partners in Vlaanderen en waren we aanwezig op de opening van een tentoonstelling over de Congolese gemeenschap in Brussel. Een nieuw plan van aanpak is in ontwikkeling; in 2026 volgt verder overleg.

4. HISTORIES IS EEN PERFORMANTE ORGANISATIE DIE HAAR DOELEN REALISEERT OP EEN ZORGVULDIGE EN ZORGZAME MANIER

We gaan verantwoord om met onze medewerkers en de gemeenschapsmiddelen. Om de dingen juist te doen, kiezen we voor een zakelijk beleid dat sterk inzet op participatie, een zorgzaam en inclusief personeelsbeleid, een duurzame, resultaat- en verbetergerichte werking en een sterke visibiliteit, zowel online als in het veld.

4.1. HISTORIES WERKT ZORGVULDIG DANKZIJ EEN GEZOND FINANCIËEL BELEID EN HET NALEVEN VAN DE PRINCIPES VAN GOED BESTUUR

We organiseren onze bestuursstructuren en besluitvormingsprocessen op een zorgvuldige en transparante manier. Beleids- en overlegorganen zijn evenwichtig samengesteld, met focus op diversiteit, deskundigheid en de actieve participatie van erfgoedvrijwilligers. Besluiten worden objectief genomen, verslagen gedeeld en er is regelmatig overleg tussen bestuur en medewerkers. Andere erfgoedvrijwilligers worden betrokken via consultatiecirkels. Iedereen handelt integer, met respect voor de langetermijnvisie van de organisatie. Afspraken zijn duidelijk en worden nageleefd, en gemeenschapsmiddelen worden zorgvuldig en correct beheerd.

FINANCIËEL BELEID

We voeren een zorgvuldig financieel beleid met een analytische **boekhouding** die we via controlebladen toetsen aan de meerjarenbegroting en bijgestelde jaarbegrotingen.

Er is voldoende **controle** dankzij een extern boekhoudkantoor, een externe accountant, maandelijks budgetopvolgingsrapporten voor het team, kwartaalrapporten voor het bestuur en een gedetailleerde jaarrekening voor de algemene vergadering.

Aankopen verlopen via een schriftelijke procedure voor budgethouders, met aandacht voor interne controle en heldere afspraken met leveranciers. We maken duurzame keuzes (zoals biologische voeding of *printing on demand*) waar mogelijk.

GOED BESTUUR

Ons bestuur wordt evenwichtig samengesteld, waarbij de meeste leden actief zijn als erfgoedvrijwilliger.

- Het **bestuursorgaan** kwam vorig jaar vijf keer samen. Eind 2025 waren de leden *Patrick Anthoni, Bart Blomme, Bart Caron, Ronny Debbaut, Wivina De Bus, Griet Janssens, Harry Vanderhenst, Etienne Van de Kauter, Pauline van der Zee, Ellen Van de Velde* en *Jolien Verroeye*. Terugkerende onderwerpen waren onder meer financiën, de aanstelling van nieuwe medewerkers en leden en onze visie op activiteiten
- Om privacyredenen werd in 2025 voor **HR-onderwerpen** een beperktere groep van bestuurders aangesteld die gemandateerd is om hierover beslissingen te nemen.
- Onze **algemene vergadering** vergaderde één keer. Omwille van een treinstaking moesten we de culturele activiteit en brainstorm helaas annuleren. We namen na uitvoerige afweging afscheid van vier leden en maakten werk van het aantrekken van nieuwe leden.

We volgen de **bestuurscode cultuur**, met onder meer een intern reglement, aftredingsrooster, mandatenoverzicht en onthaalgesprekken voor nieuwe leden. **Transparantie** wordt gewaarborgd via een besluitenregister, gedeelde bestuursnotulen en een up-to-date

beleidsintranet. Het jaarverslag is toegankelijk via onze website. Een samenvatting verschijnt in de Histories krant.

Vrijwilligers betrekken we actief via werkgroepen en consultatiecirkels, zoals rond de erfgoedtijdschriften en de ontsluiting van kranten.

Uitwisseling tussen team en bestuur verloopt onder meer via een jaarlijkse beleidsdag. In 2025 organiseerden we er drie rond het **visietraject**, waarmee we de bouwstenen willen leggen voor ons volgende beleidsplan. Telkens nodigden we externe sprekers uit voor overleg over thema's als onroerend erfgoedvrijwilligers, de zakelijk-organisatorische ondersteuning van vrijwilligers en nieuwe tendensen in vrijwilligerswerk.

Binnen datzelfde traject richtten we twee werkgroepen op van bestuurders en medewerkers, die zich buigen over een veldtekening en over nieuwe organisatievormen.

REGELGEVING

We leven alle relevante **wet- en regelgeving** na, zoals de wet op verenigingen (met onder andere UBO), GDPR (met DPO en privacybeleid) en de overheidsopdrachtenwetgeving. In 2025 werd de aanvraag tot accreditatie bij Unesco ingediend. Een positief antwoord op deze aanvraag zou ons opnieuw in staat stellen adviserende taken te vervullen voor het UNESCO-comité en deel laten uitmaken van het ICH NGO Forum.

4.2. HISTORIES LAAT MEDEWERKERS GROEIEN DOOR EEN ZORGZAAM COMPETENTIEBELEID EN INNOVATIEF ORGANISATIEMODEL

Het belangrijkste kapitaal van onze organisatie zijn onze deskundige medewerkers. Met een gezonde balans tussen samenwerken en telewerken bevorderen we zowel de cohesie binnen het team als de werk-privébalans van onze medewerkers. We stimuleren groei door middel van opleidingen, een sterk stage- en vrijwilligersbeleid, en inspirerende innovatieprojecten. Bij de samenstelling van ons team kiezen we voor diversiteit en complementariteit. We selecteren nieuwe collega's en stagiairs op een correcte manier, verwelkomen hen op een warme manier en zorgen voor een veilige werkomgeving.

BELEID

Ook in 2025 zetten we in op een zorgzaam en prikkelend **competentiebeleid**, een stimulerend **stagebeleid** en een veilige werkomgeving. Medewerkers krijgen tweewekelijks een updategesprek met de coördinator, terwijl stagiairs worden begeleid via check-ins en evaluatiegesprekken met een persoonlijke stagebegeleider. Iedereen krijgt ruimte om verantwoordelijkheid te nemen en te experimenteren binnen hun taken en projecten.

We investeerden in de kwaliteit van onze **stagebegeleiding** via een in-company opleiding voor alle stagebegeleiders, met aandacht voor rollen en taken, leer- en communicatiestijlen en oplossingsgericht coachen. Daarnaast experimenteerden we voor het eerst met intervisietechnieken binnen het stagebegeleidersoverleg, om de begeleiding nog beter af te stemmen op onze stagiairs.

Het **onthaalbeleid** werd verder uitgebouwd, met extra aandacht voor welzijn en uitdagende contacten binnen beroepsinlevingsstages.

In de loop van 2025 verlieten twee vaste medewerkers het team. Bij één medewerker werd de opzegtermijn gebruikt om kennis te documenteren en taken over te dragen. Er werden **exitgesprekken** gevoerd en afscheidsmomenten georganiseerd. De drie

beroepsinlevingsstagiairs die uitstroonden vonden kort na hun stage vlot hun weg naar een (erfgoed)job. Drie andere BIS'ers kwamen na hun stage bij ons in dienst: twee tijdelijk en 1 vast.

Ons **welzijnsbeleid** werd verder verfijnd. We voorzien een interne preventieadviseur, een preventieplan, ergonomische ondersteuning, gratis griepvaccins en een jaarlijkse teambuildingsactiviteit. In januari volgde het hele team een in-company EHBO-opleiding; in februari verfijnden we samen met IDEWE ons preventieplan en pakten we concrete actiepunten op. De interne preventieadviseur volgde daarnaast de jaarlijkse bijscholing. Ook overlegden we met het departement CJM in het kader van het **Actieplan Grensoverschrijdend Gedrag** (GOG) over de wensen en noden van erfgoedvrijwilligers en onze eigen organisatie rond het opzetten van opleiding voor API's (aanspreekpunt persoonlijke integriteit).

In 2025 vierden we het team **Divali** en gingen we met een gids op stap in Brussel. Een feestcomité draagt bij aan een positieve werksfeer. Voorts werden de medewerkers aangespoord om in het kader van **duurzaamheid** deel te nemen aan de maart-veggie-challenge.

Tot slot hanteren we een waarderend beleid voor onze eigen vrijwilligers, met duidelijke afspraken over onkostenvergoedingen, verzekeringen en taken. Hun aantal blijft bewust beperkt tot twee: onze kerntaak ligt bij de ondersteuning van vrijwilligersverenigingen en hun leden.

PROCEDURES

Ons **personeelsbeleid** is zorgvuldig en transparant. Onze zakelijke cel zorgt voor een up-to-date arbeidsreglement, correcte aanwervings- en ontslagprocedures en de nodige verzekeringen. We blijven in overleg met Sociare en organiseren personeelsoverleg. De maaltijdcheques werden in april verhoogd.

In 2025 vernieuwden we ook het organogram van de cirkel zakelijke werking. We starten met het herdenken van de verschillende **functieprofielen**, die we meer op de programma's willen enten (zie 4.3).

We beschikken over duidelijke **selectieprocedures**, waaronder een draaiboek voor selecties, juryafspraken en een onthaalbrochure. Toch blijven we onze aanpak verfijnen.

We werken volgens een **holacratisch organisatie-model**, waarbij teams en middelen gebundeld worden in methodische 'cirkels'. Elke cirkel rapporteert over haar voortgang en acties worden opgevolgd via een overzichtsbord, gekoppeld aan organisatiedoelen en budgetten.

ARBEIDSCONTEXT

We streven naar een **divers** en **inclusief team**. Sinds onze verhuis naar Brussel bereiken we een breder scala aan profielen, wat onze organisatie ten goede komt.

Als **Baanbrekende Werkgever** combineren we een centrale werkplek met flexibel en plaatsonafhankelijk werken en het promoten van openbaar vervoer. Deze balans tussen samenwerken en telewerken versterkt zowel de teamcohesie als de werk-privébalans.

We bieden **gunstige arbeidsvoorwaarden**, waaronder een correct loon volgens functie, ecocheques, maaltijdcheques en een telewerkvergoeding. Sollicitanten kunnen zich vooraf informeren via onze infofiche *Werken bij Histories*.

Tot slot namen we ons **loonbeleid** onder de loep en hebben we dit transparant op papier gezet.

COMPETENTIEONTWIKKELING

Tot begin 2024 werkten we met S&L aan **organisatieontwikkeling** met aandacht voor samenwerking, rollen en bevoegdheden. In 2024 en 2025 zetten we dit traject zelfstandig verder.

Verder stimuleren we voortdurende groei en **bijscholing**. In 2025 volgden medewerkers en stagiairs maar liefst 60 opleidingen, goed voor 72 opleidingsdagen. Onderwerpen waren onder meer: begeleidingsvaardigheden (o.a. co-creatie en verbinden gemeenschappen), beleid en strategie (o.a. IVY, groeien in je nieuwe erfgoedjob, collegagroep digitale erfgoedregistratie), diversiteit (o.a. museums and emotions), HR (o.a. onthaal- en verloningsbeleid) en themaspecifieke vaardigheden (o.a. ICE, familiekunde, AI).

Om de band tussen erfgoedvrijwilligers en medewerkers te versterken, organiseerden we in mei een **daguitstap** voor alle collega's en enkele bestuurders naar West-Vlaanderen. We bezochten er drie verschillende erfgoedverenigingen en gingen er met hen in gesprek over onze dienstverlening. Daarnaast bezocht een deel van het team het Documentatie- en Studiecentrum voor Familiegeschiedenis in Merksem.

Tot slot zetten we hard in op interne **kennisoverdracht** (zoals werken met *LinkedIn* of *Slack*) en organiseren we opleidingen voor het volledige team, zoals de sessies rond Artificiële Intelligentie of het begeleiden van stagiaires.

4.3. HISTORIES IS EEN PERFORMANTE ORGANISATIE MET SOLIDE ICT-SYSTEMEN, RESULTAAT- EN VERBETERGERICHTE PROCESSEN EN GOEDE INTERNE COMMUNICATIE

Wij willen een uitstekende, performante en duurzame organisatie zijn. Daarbij evalueren en verbeteren we voortdurend onze werkwijzen. We blijven experimenteren en werken responsief aan het verbeteren van processen en procedures in een open en resultaatgerichte cultuur. Met systemen zoals een CRM, evaluaties en overzichtsboards meten we onze resultaten. Online tools en interne overlegfora bevorderen informatie-uitwisseling tussen medewerkers en het bestuur. Via coaching versterken we onze feedbackcultuur en verfijnen we de organisatiestructuur. Afspraken worden vastgelegd in een personeelsWiki en intranet voor het bestuur, en activiteiten worden gedocumenteerd op de website en in publicaties. Ons archief bewaren we volgens de regels van de kunst.

PERFORMANCE ICT

In 2025 zetten we stevig in op **digitale professionalisering**, het versterken van de interne competenties en het creëren van een gedeelde digitale cultuur.

AI stond daarbij centraal: twee interne workshops lieten medewerkers kennismaken met de mogelijkheden en beperkingen van AI-toepassingen. Er was zowel aandacht voor de praktijk als kritische reflectie over betrouwbaarheid en ethiek. Een Slack-kanaal groeide uit tot een breder platform onder de noemer *Digitaal op de Werkvloer*, waar wekelijks concrete tips gedeeld worden. Een eerste aanzet voor een AI-policy geeft richting aan verantwoord gebruik; verdere uitwerking volgt zodra het wettelijk kader duidelijker is.

Daarnaast maakten medewerkers kennis met **OpenRefine en Wikidata** en met de bredere principes van linked open data tijdens een opleidingsdag. Deze werd verzorgd door Geert van Pamel van Wikimedia België. Onze **databanken** werden na een eerdere SWOT-analyse gedetailleerd in kaart gebracht, waarbij we alle mogelijke toekomstperspectieven onder de loep namen. Die analyses vormen de basis voor een duurzame en gebruiksvriendelijke digitale infrastructuur (zie ook 1.3.).

Tot slot zetten we ons **FAIR** en **open databeleid** onverminderd voort, zodat data duurzaam, toegankelijk en herbruikbaar blijft voor de erfgoedsector.

INTEGRALE KWALITEITSZORG

We streven naar een gestroomlijnde en efficiënte werking, ondersteund door solide systemen en heldere processen. Onze **personeelsWiki** speelt hierbij een belangrijke rol: hier verzamelen we interne afspraken, procedures, draaiboeken en processen, zodat iedereen snel toegang heeft tot de benodigde informatie.

Binnen onze holacratische organisatie hanteren we het **RACI-model** om duidelijk aan te geven wie welke verantwoordelijkheden draagt, wat zorgt voor overzicht en efficiëntie.

We hanteren een **afwegingskader** en beoordelingsprocedures, die we combineren met criteriumlijsten. Dit helpt ons om beslissingen goed te onderbouwen en te evalueren. Alle acties krijgen een unieke ID en worden gemonitord via een **overzichtsboard**. Daarin leggen we linken naar de cirkels, de organisatiedoelen en de verantwoordelijken, zowel inhoudelijk als financieel.

Tot slot voerden we eind 2025 ook **programmalijnen en -leads** in waarbij de verantwoordelijkheid voor elke doelstelling uit ons beleidsplan wordt toegewezen aan één

specifieke medewerker. Hierdoor worden acties beter gemonitord en verhoogt de synergie tussen de verschillende acties die eenzelfde doelstelling uitvoeren.

PDCA-CYCLUS

Onze werking staat niet stil: we evalueren voortdurend en streven naar verbetering. Elk jaar stellen we een **actieplan** op voor de algemene vergadering, met daarin de prioriteiten per cirkel, het beschikbare budget en de toegewezen VTE. Elke cirkel beheert een voortgangsrapport en noteert de status van elke actie in het overzichtsbord.

Evaluatie is voor ons essentieel. Naast het **jaarverslag** voeren we jaarlijkse cirkevaluaties uit en blikken we gericht terug op projecten, begeleiding en opleidingen. We verzamelen ook feedback via gebruikersonderzoeken. In 2025 was dat in functie van een nieuwe organisatiewebsite. Op die manier kunnen we steeds beter inspelen op de behoeften en noden van onze doelgroepen.

Tot slot is een goede afstemming met onze **partners** in het veld cruciaal. Daarom voeren we jaarlijks gesprekken met verschillende koepelorganisaties. In 2025 hebben we formele overleggen gehad met Familiekunde Vlaanderen en Detectum. Ook met provinciale heemkundige koepels en volkskundige actoren zoals het Limburgs Volkskundig Genootschap, Reuzen in Vlaanderen, Federatie Europese Narren en de Federatie Vlaamse Historische Schuttersgilden zijn er regelmatig contacten. Dit helpt ons te begrijpen waar we onze dienstverlening kunnen verbeteren en waar we goed op koers liggen.

Daarnaast was er nog een formeel overleg met de vzw Trage Wegen en deelname aan de focusgroep van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk.

INTERNE COMMUNICATIE

Als Baanbrekende Werkgever maken we gebruik van **diverse digitale tools**, zoals SharePoint, Slack, Zoom/MS Teams en Miro, om het werk goed te organiseren en vlot te communiceren. Deze tools ondersteunen niet alleen de samenwerking, maar zorgen er ook voor dat iedereen op de hoogte blijft van de laatste ontwikkelingen. Daarnaast zorgen we voor gestructureerde werkoverleggen, zoals teamoverleggen, leadsoverleggen en cirkeloverleggen, zodat er altijd ruimte is voor input en afstemming.

DOCUMENTEREN

We zorgen goed voor onze **documentatie**, zowel digitaal als fysiek. Onze papieren archieven en digitale mappenstructuur worden zorgvuldig beheerd, zodat alles goed vindbaar is. We voorzien medewerkers van een rek met **tijdschriften en vakpublicaties**, zodat ze altijd toegang hebben tot actuele kennis.

Met ons **intranet** voor onze bestuursorganen blijven we ook transparant in onze communicatie, met vergaderdocumenten, archief en nieuws.

4.4. HISTORIES COMMUNICEERT HELDER EN KLANTGERICHT OVER HAAR WERKING EN POSITIONEERT ZICH ALS EEN HERKENBAAR MERK IN DE ERFGOEDSECTOR

Het is essentieel dat erfgoedvrijwilligers en partners snel Histories weten te vinden. We stemmen onze communicatie af op verschillende doelgroepen, zoals erfgoedverenigingen, partners en de bredere gemeenschap, met een mix van digitale en analoge kanalen. We verdiepen onze band met kernspelers en zoeken actief contact met groepen die ons minder goed kennen.

STRATEGIE

In 2025 gingen we verder aan de slag met de bouwstenen die de voorbije jaren werden gelegd, om het Histories 'merk' nog meer in de verf te zetten. We verfijnden onze **huisstijl** en zorgden ervoor dat het hele team mee was – ook nieuwe collega's en BIS-stagiaires. We trokken voluit de kaart van straffe beelden en gingen een half jaar lang op pad met een **professionele fotograaf** om erfgoedvrijwilligers en hun praktijken in beeld te brengen. Deze spraakmakende portretten maken deel uit van de publicatie die in het najaar van 2026 verschijnt.

Verder hield we een 'grote kuis'. We **evalueerden** verschillende communicatieacties en stelden ons de vraag of deze nog zinvol waren om verder te zetten. Zo kunnen we de komende jaren onze tijd en middelen efficiënter inzetten om nog meer erfgoedvrijwilligers te bereiken en hen te ondersteunen in hun erfgoedwerk.

Tot slot maakten we werk van **sociale mediarijntlijnen**, die de collega's kunnen gebruiken om de gesprekken op onze sociale mediakanalen respectvol en menselijk te houden.

PROMOTIE

Online versterkten we onze **employer branding** door van het hele team LinkedIn-ambassadeurs te maken. Ook schakelden we naar het einde van het jaar Meta-**advertenties** in om mensen warm te maken voor ons Toekomstatelier in januari 2026. Deze campagne leverde ons verschillende nieuwe volgers op voor onze Meta-kanalen, en dit onder een doelgroep die we moeilijker bereiken: de traditiedragers.

Offline zorgden we ervoor dat we niet onopgemerkt bleven op evenementen. Onze **banners** werden een vast onderdeel van onze 'evenementenkoffer', maar ook onze **flyers en oriëntatiefolders** (zie verder) werden gretig uitgedeeld en meegenomen.

PRODUCTIE

Ook dit jaar werd er meer in onze sociale mediakanalen geïnvesteerd. Op **Facebook** resulteerde dit in een toename van het aantal volgers met 7 procent. Door opnieuw in te zetten op **LinkedIn**, met onder meer het activeren van het Histories personeel als 'LinkedIn-ambassadeurs', groeide ook dit kanaal met 40 procent. Tot slot zaten we ook niet stil op **Instagram**, waar we een groei van 25 procent zagen. Onze Instagram-berichten, gaande van posts tot reels en stories, bereikten tot 37 procent meer mensen tegenover 2024.

Onze **website** trok dit jaar 129.296 unieke bezoekers, een stijging van 9 procent. Deze bezoekers waren goed voor net geen 170.000 sessies, goed voor een stijging van 24 procent.

Onze maandelijkse **nieuwsbrief** was ook in 2025 ons belangrijkste communicatiekanaal. Het aantal abonnees steeg met 5 procent, tot 4.771 abonnees, en de gemiddelde doorklikratio en openingsratio bleven stabiel.

Een gezonde mix tussen digitale en analoge kanalen is noodzakelijk voor een breed bereik. Zo zorg je er ook voor dat mensen die weinig of geen toegang hebben tot digitale kanalen niet uit

de boot vallen. Daarom zetten we in 2025 ook in op analoge media. We maakten **oriëntatiefolders** voor 'nieuwe' erfgoedvrijwilligers- en verenigingen waarin we onze organisatie voorstellen en duidelijk maken hoe we hen kunnen ondersteunen. Deze brochures worden uitgedeeld tijdens vormingen, evenementen en begeleidingen.

Tot slot veroverden onze **Histories krant** nog meer harten in 2025 dan voordien. Net geen 3.000 kranten gingen de deur uit eind november. Omdat deze hoofdzakelijk bij erfgoedverenigingen terechtkomen, ligt ons werkelijke bereik daar een pak hoger.

EXPERTISE

In 2025 scherpten we onze expertise verder aan. Onze communicatiecollega's volgden opleidingen rond copywriting en wisselden uit rond crisiscommunicatie en rapportering met collega's uit de sector.

In-house werden er praktische workshops georganiseerd rond fotografie en de huisstijl, met eenvoudige do's en don'ts voor mensen zonder communicatie-achtergrond.